

Oponentský posudek doktorské disertační práce

Jméno disertanta: Mgr. Ing. Daniella Sarah Sotolářová

Název práce: Trestněprávní postih podvodných jednání s peněžními prostředky
Evropské unie

Oponent: prof. JUDr. Věra KALVODOVÁ, Dr., Katedra trestního práva,
Právnická fakulta Masarykovy univerzity

1. Aktuálnost zvoleného tématu

Téma disertační práce nepostrádá aktuálnosti, a to např. i v kontextu se zavedením institutu evropského žalobce.

2. Cíle práce

Cíl disertační práce není v jejím úvodu výslovně formulován. Autorka uvádí, že těžištěm práce je „posouzení toho, co z dané právní úpravy vyžaduje širší výklad a co z ní lze vyvodit pouze na základě její hlubší analýzy.“ Uvedené lze zřejmě za cíl práce považovat, byť formulace je poněkud „kostrbatá“ a ne zcela srozumitelná, resp. není z ní zcela zřejmé, co autorka zmíněným posouzením sleduje. Lze si bezesporu představit i výstižnější stanovení cílů disertační práce.

3. Zvolené metody zpracování a postup řešení

Autorka zvolila standardní metody zpracování. Převažuje metoda deskriptivní, zejména pokud jde o první část práce, v níž autorka mj. vymezuje pojem finanční zájmy Evropské unie, resp. jeho různé aspekty. Tato část, zejména pak kapitoly 1.1.a 1.2, se jeví až nadbytečně rozsáhlou, byť lze přisvědčit autorce, že určitý pojmový základ jako východisko pro zpracování předmětné problematiky je namístě. Těžiště práce spočívá v části druhé, která je již věnována trestněprávní ochraně finančních zájmů Evropské unie z pohledu českého trestního práva. V této části autorka částečně využila i metodu analytickou. Mohla využít i komparační potenciál tématu, a to především ve vztahu k závěru o odlišnostech trestněprávních úprav v jednotlivých členských státech, jenž prezentuje na str. 273-274, aniž by jej opřela o komparativní analýzu právních úprav či alespoň o odbornou literaturu. Vzhledem k absenci odkazů na příslušné zdroje není zřejmé, odkud poznatky čerpala.

4. Zhodnocení výsledků dosažených disertantem a význam pro praxi nebo rozvoj vědního oboru

Práce v určité míře přispívá k rozšíření stávající úrovně poznání zkoumané problematiky. Závěry a náměty mohou sloužit jako podnět k diskusím o případných změnách právní úpravy. V uvedeném lze spatřovat přínos práce pro rozvoj oboru trestního práva.

5. Práce s odbornou literaturou

Literární zázemí práce je bohaté. V přehledně členěném seznamu pramenů jsou zahrnuty rozličné jejich druhy, včetně cizojazyčné literatury. Ocenit třeba i práci s judikaturou. Autorka prokázala schopnost práce s odbornými texty. Práce je opatřena rozsáhlým poznámkovým aparátem, zpracovaným na požadované úrovni.

6. Formální a jazyková úprava disertační práce

Z hlediska formálního a jazykového, resp. stylistického je práce na standardní úrovni. Členění textu je vcelku přehledné. Dílčí výhradu lze mít k vhodnosti používání formulace ochrana z úrovně Evropské unie či z úrovně předpisů apod., kterou autorka používá. Rovněž některé další formulace by zasloužily korekci – viz níže připomínky k práci. Větší pozornost měla být věnována interpunkci.

7. Připomínky k disertační práci a otázky oponenta

Autorka se s náročným tématem vypořádala způsobem, jenž ještě odpovídá požadavkům kladeným na disertační práce. Prokázala potřebnou orientaci v problematice i schopnost zpracovat ji s oporou o adekvátní prameny do podoby uceleného odborného textu. Prokázala rovněž, že jí nejsou cizí ani vlastní úvahy a náměty, které prezentuje zejména v dílčích shrnutích a které, jak uvedeno výše, představují určitý příspěvek k úrovni poznání problematiky a k diskusím o ní.

Připomínky k práci:

Některé závěry působí neukončeně, autorka mnohdy jen nastíní problém, ale nenabízí řešení či je nepodloží argumenty. Skýtají tak námět pro ústní obhajobu – viz níže.

Výklad o trestných činech působí poněkud chaoticky, čtenář se v něm obtížně orientuje. Systematičtější přístup a případná jiná grafická úprava (zvýraznění názvů trestných činů jiným typem písma apod.) by bezesporu byly ku prospěchu věci.

V práci postrádám bližší rozbor problematiky trestních sankcí, ať již ve vztahu k fyzickým či právnických osobám.

Ne příliš vhodná formulace na str. 272 *„Věcně nedůvodným se naopak jeví vyčlenění trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2 trestního zákoníku z okruhu trestných činů, jejichž spáchání lze přičíst právnickým osobám. Účelné by to tedy bylo změnit novelizací zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a*

řízení proti nim.“

Poněkud zavádějící formulace na str. 269 „Trestněprávně lze v České republice postihovat také nedbalostní zneužití pravomoci úřední osoby, a to jako trestný čin maření úkolu úřední osoby z nedbalosti“ evokuje až zdání věcné nepravdnosti.

Závěr prezentovaný na str. 272 „V budoucnu bude třeba stejně jako v minulosti reagovat na případné změny příslušné unijní právní úpravy a na judikaturu Soudního dvora Evropské unie, avšak jinak se nejeví aktuálními žádné zásadní legislativní změny stávajícího vymezení skutkových podstat trestného činu poškození finančních zájmů Evropské unie. Naopak, takové legislativní změny by případně mohly nevhodně přerušit probíhající vývoj soudní judikatury a rozkolísat výkladovou praxi.“ se jeví na první pohled poněkud v rozporu s některými autorčinými návrhy de lege ferenda. Zavedení trestnosti přípravy trestného činu podle § 260 či jeho nedbalostní formy nebo rozšíření jeho objektivní stránky nelze zřejmě označit za změny nepodstatné.

Náměty k obhajobě:

1. Autorka opakovaně poukazuje na absenci vymezení pojmu finanční zájmy EU. Kde a jakým způsobem by tento pojem podle ní měl být definován?
2. Autorka navrhuje na str. 272 sjednocení trestních sazeb tam uvedených trestných činů, a to v zájmu vyladění stávající právní úprav. Tento návrh by mohla blíže rozvést a odůvodnit.

8. Závěrečné zhodnocení

Práce **naplňuje** požadavky stanovené pro tento druh kvalifikační práce.

Práci **doporučuji** k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.

V Brně, dne 7. září 2021

.....
prof. JUDr. Věra Kalvodová, Dr.